

REFERAT Miljø- og Trafikudvalget 2026-29 d. 09-03-2026

Mødedato Mandag d. 09. marts 2026 kl. 20:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt om at opkalde en plads efter Lone Dybkjær.....	7
Beslutning om klimatilpasningsprojekt i Aksel Møllers Have.....	11
Beslutning om projekteringsbevilling til mandskabsbygning.....	14
Beslutning om godkendelse af forslag til klimatilpasningsanlæg under Frederiksberg Runddel samt Beslutning om klimatilpasningsprojekt på Søndermark Kirkegård.....	16
Beslutning om valg af cykelstiløsning på Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej.....	19
Beslutning om udmøntning af Den grønne Pakke – Grønne indsatser i Frederiksberg Vest.....	22
Beslutning om renovering af sporvognsstandere - bevarelse af kunst og kulturarv.....	25
Beslutning om disponering af midler til opsætning af bænke.....	27
Beslutning om disponering af midler til opsætning af cykelpumper.....	29
Beslutning om disponering af midler til opsætning af vandposter.....	31
Beslutning om offentlig høring af udkast til Miljøtilsynsplan 2026-2029.....	33
Beslutning om forslag til Spildevandsplantillæg nr. 3 for Hospitalshaven.....	35
Beslutning om hørings svar til forslag til nulemissionszone på Indre Vesterbro.....	37
Orientering om den fremadrettede tilgang til regulering af støj fra idrætsanlæg på Frederiksberg.....	39
	42

Punkt 32: Meddelelser

00.22.04-P35-8-25

Sagsfremstilling

Meddelelsepunkterne blev taget til efterretning.

a. Besigtigelse af lokationer med sager om udeservering mandag den 13. april kl. 8-9.05

Miljø- og Trafikudvalget udsatte på mødet den 2. februar 2026 tre sager vedrørende udeservering med henblik på besigtigelse. Det drejer sig om opsætning af afskærmning ved Café Sonny, opførelse af orangeri ved Meyers og Harlo samt udvidelse af plads til udeservering ved Adolph Steens Allé/H.C. Ørsteds Vej ved nedlæggelse af tre parkeringspladser.

Der er derfor planlagt besigtigelse mandag den 13. april fra kl. 8.00-9.05 med følgende program:

- 8.00-8.15: Cafe Sonny
- 8.25-8.40: Meyer og Harlo
- 8.50-9.05 Adolph Steens Allé/H.V. Ørsteds Vej

Der er lagt 10 min. transport ind imellem de tre besigtigelser. De tre sager genforelægges udvalget på mødet samme aften.

b. Ny dato for temadrøftelsen for Ressource- og Affaldsstrategi 2032

Den 2. februar 2026 blev Miljø- og Trafikudvalget ved et meddelelsepunkt inviteret til temadrøftelse for Ressource- og Affaldsstrategi 2032 den 17. marts 2026. Grundet det forestående folketingsvalg er det dog nødvendigt at flytte mødet. Temadrøftelsen afholdes i stedet den 21. april 2026 fra kl. 17.00-21.00. Temadrøftelsen afholdes fortsat på ARC, hvor udvalget ligeledes vil få en rundvisning og introduktion.

c. Tilsyn med vinterbekæmpelse

Magistraten anmodede på møde den 23. februar forvaltningen om at orientere hhv. Miljø- og Trafikudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget om kommunens praksis på snerydningsområdet dels generelt på veje og cykelstier, dels på idrætsanlæg.

Forvaltningen kan i den forbindelse oplyse, at der ved glatføre og snefald foretages en prioriteret indsats i forhold til snerydning og glatførebekæmpelse. Trafikveje, skoleveje, cykelstier og busruter prioriteres først. Når disse er farbare og sikre, bliver der glatførebekæmpet og sneryddet på sidevejene. Herefter ryddes ramper m.v. Det er forvaltningens vurdering, at metoderne og indsatsen er tilfredsstillende.

I begyndelsen af februar 2026 faldt der i forbindelse med en snestorm ekstraordinært meget sne. Her igangsatte Frederiksberg Gartner- og Vejservice (FGV) en forebyggende indsats med saltning aftenen, inden snefaldet startede, ligesom de kørte under hele snestormen. I den efterfølgende weekend arbejdede FGV med at sikre en så fremkommelig infrastruktur som mulig. Der blev desuden brugt ressourcer på at rette de snemængder, der lå til gene for blandt andet gående, cyklende, parkerede og kørende biler samt ved busstoppesteder, hjørner, overgange og institutioner, hvor det generelt har været svært at komme til.

Når der falder så meget sne, som der gjorde i starten af februar, tager det lidt tid, inden alle sidevejene er ryddet, og der vil uundgåeligt være ophobninger af sne langs fortovene rundt om i byen.

Umiddelbart efter ”snestorm-weekenden” førte forvaltningen tilsyn med vinterbekæmpelsen på fortove, da forpligtelsen til at glatførebekæmpe og snerydde fortove påhviler de tilgrænsende grundejere. Forvaltningen havde i de første dage fokus på de større veje og derefter på villavejene, hvor der typisk opleves udfordringer med snerydning på fortovene foran private matrikler. Det kan oplyses, at en række grundejere fik et varsel om påbud om at fjerne sneen på fortove. Dog blev der ikke givet egentlige påbud, dels fordi grundejere selv havde fjernet sneen, dels fordi sneen nåede at smelte inden.

d. Afsløring af Holger Danske Monumentet ved Forum, etape 1

Kommunalbestyrelsen besluttede i foråret 2020, at kommunen skal hædre de frederiksbergborgere, som kæmpede mod nazismen og for Danmark, demokrati og medmenneskelighed. Det blev i den forbindelse besluttet, at der skal udarbejdes en blivende markering af sabotageaktionen ved Forum i august 1943 og øvrige frederiksbergborgeres indsats i frihedskampen.

I forlængelse af den beslutning har forvaltningen gennem de senere år arbejdet sammen med foreningen Stjerne Radio om at etablere et monument, der placeres på Julius Thomsens Plads ved Forum. Placeringen er i pladsens nordlige del i et haverum tæt ved Rosenørns Allé.

Første etape af monumentet, der oprindeligt skulle have været afsløret i december 2025, er nu næsten færdiggjort. Forvaltningen arbejder pt. efter, at afsløringen finder sted den 9. april 2026 om eftermiddagen. Forvaltningen sender kalenderinvitation til Miljø- og Trafikudvalget, når tidspunktet er endelig fastlagt.

e. Pulje til facadebede annonceres i marts

I udmøntningssag af den grønne pakke - vedtaget af kommunalbestyrelsen den 8. december 2025 - fremgik, at udvalget vil få forelagt en sag om pulje til facadebede, hvilket sker med dette meddelelsespunkt.

Puljen til facadebede annonceres i foråret 2026 på kommunens sociale medier og hjemmeside.

Der er i budget 2025 også afsat midler til en 2-årig gavlpulje, som fortsætter i 2026. Derfor vil det give god synergi at annoncere facadepuljen og gavlpuljen sammen.

Udvalget vil få forelagt de indkomne ansøgninger med henblik på, at udvalget kan beslutte, hvilke ansøger der arbejdes videre med.

f. Forventet udpeging af straffritagelsesområde ved Hillerødgade 64 – stofindtagelsesrum

Københavns Politi har den 19. januar 2026 kontaktet Frederiksberg Kommune og orienteret om, at de forventer at udpege området ved Hillerødgade 62-64 som straffritagelsesområde i forbindelse med et stofindtagelsesrum. Stofindtagelsesrummet kommer til at ligge på Hillerødgade 64 og udleveringsstedet på Ørnevej. Det betyder, at stofbrugere skal kunne færdes fra Ørnevej til Hillerødgade samt i området omkring begge matrikler uden at frygte visitation m.m.

Der har forud for udpegingen været dialog mellem Frederiksberg Kommune, Københavns Kommune og Københavns Politi. Frederiksberg Kommune modtog den 29. november 2024 en høring fra Københavns Kommune om placeringen af et stofindtagelsesrum på Hillerødgade 62-64 i tilknytning til Kirkens Korshærs herberg, som ligger samme sted. Københavns Politi vurderede i den forbindelse, at placeringen af stofindtagelsesrummet ikke ville påvirke tryghedsbilledet på Frederiksberg.

Miljø- og Trafikudvalget behandlede og godkendte på mødet den 13. januar 2025 (MTU 13.01.2025 pkt. 10) forvaltningens udkast til høringssvar, ligesom Socialudvalget (SU 13.01.2025 pkt. 6) fik høringssvaret til orientering. I høringssvaret fremgik det, at Frederiksberg Kommune er positiv over for et stofindtagelsesrum i Hillerødgade, idet det giver stofbrugere mulighed for at indtage stoffer under værdige og trygge forhold.

Der blev dog gjort opmærksom på, at den straffrie zone ikke bør omfatte området omkring Bispeengbuen og Munkensvej, idet der opholder sig børn og unge i området. Politiet har imødekommet ønsket om, at den straffrie zone ikke skal omfatte området ved Bispeengbuen og Munkensvej. Frederiksberg Kommune har i forlængelse heraf aftalt med politiet, at det løbende evalueres, hvorvidt placeringen af den straffrie zone giver udfordringer for Frederiksberg Kommune.

g. Renovering af Domus Vista, Nordens Plads

Heimstaden skal renovere faldstammer mm. i højhuset Domus Vista, Nordens Plads. Det er en stor renovering, der forventes at tage 3 år. Da der er tale om en indvendig renovering, kræver det ikke byggetilladelse, og da Heimstaden indretter byggeplads på egen grund, kræver det heller ikke kommunal tilladelse. Byggepladsen forventes opstartet ultimo marts og er placeret dels på arealet mellem Nordens Plads og Johannes V. Jensens Allé, hvor der er cykelparkering, træer og bænke. Dels er byggepladsens skurby placeret mellem selve Domus Vista og Domus Vista Park.

Beboerne genhuses ikke.

Frederiksberg Kommune har været i dialog med Heimstaden om de eksisterende træer med henblik på bevaring og erstatning af træer samt anbefalinger til fremtidig indretning af pladsen. Træerne er ikke omfattet af bevarende bestemmelser i den gældende lokalplan. Et træ bliver bevaret. Da træerne er over 25 år, har forvaltningen besigtiget træerne og konstateret, at mange af træerne er i dårlig stand og risikotræer grundet tidligere omlægning af bedene. Heimstaden har fremsendt plan for genplantning.

Busstoppestedet til linje 72 skal grundet byggepladsen flyttes til Roskildevej, hvor der er perron og læskærm. Alternativ placering på Nordens Plads er også undersøgt, men forholdene herfor er ikke fundet tilfredsstillende.

Hvis Heimstaden også vil foretage en udvendig renovering af Domus Vista, skal der søges byggetilladelse, da Domus Vista er omfattet af temalokalplan 238 for bevarende bygninger med SAVE-værdi 3. Dette er Heimstaden blevet oplyst.

h. Forslag om forlængelse af overgangsordning på 5 år for klimatilpasning.

Energistyrelsen har sendt et lovforslag om klimatilpasning i høring. Forslaget handler om at forlænge overgangsordningen med 5 år. Overgangsordningen blev indført i 2021, da ny lovgivning omkring klimatilpasning blev indført. Ordningen sikrede, at blandt andre Frederiksberg Kommune kunne fortsætte med at gennemføre klimatilpasningsprojekter efter de tidligere regler. De tidligere regler indeholdt muligheder for et bredere samarbejde mellem Frederiksberg Forsyning og Frederiksberg Kommune om at klimatilpasse byen. De tidligere regler muliggjorde, at Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning kunne etablere klimatilpasningsprojekter op til en 100 års hændelse. En 100 års hændelse er den statistiske største regnhændelse, som kan falde én gang på 100 år. Overgangsordningen udløber i slutningen af 2026, men hvis forslaget bliver vedtaget af det kommende nye Folketing, så udløber ordningen først i slutningen af 2031. Hvis lovændringen godkendes, betyder det, at Frederiksberg Kommune kan fortsætte med at etablere projekter som hidtil indtil 2031. Ud over lovforslaget har staten meldt ud, at de er i proces om at ændre de nuværende regler fra 2021. Forvaltningen orienterer om dette snarest muligt.

i. Status på Grøndalsrenden

Forvaltningen orienterede den 13. januar 2025 udvalget om omplacering af kloakledningen "Grøndalsrenden".

Grøndalsrenden er en såkaldt hjælpeledning, der aflaster kloaksystemet under kraftig regn. Den eksisterende Grøndalsrende er i kritisk dårlig tilstand med risiko for sammenstyrtning af renden. Dele af området, hvorunder renden ligger, er nu afspærret for færdsel. Den eksisterende rende løber under flere af de store eksisterende træer mod banen, og den eksisterende rende skal fyldes op med rørfyld på de strækninger.

Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning har afsøgt mulighederne for at tilpasse placeringen af den ny rende, så træer og øvrig beplantning berøres mindst muligt, herunder særlig hensynet til de største træer, der står langs begge kanter i det grønne område og skaber oplevelsen af at være i et grønt område. Det er nødvendigt at fælde 4 træer og flytte yderligere 3 træer til en ny placering i området samt rydde den øvrige beplantning på skråningen mellem hundegården stien op til Godthåbsvej, for at kunne gennemføre projektet. Træerne erstattes i forholdet 2 nye store træer for 1 fældet. Træoversigt for Grøndalsengen fremgår af bilag.

Såfremt forsyningen får dispensation fra Fredningsnævnet til projektet, forventes projektet at starte i forsommeren begyndende under Godthåbsvej.

j. Igangsættelse af samarbejde om Åboulevard/Ågade og vandhåndtering.

Københavns Kommune og HOFOR har inviteret Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning til at samarbejde omkring muligheder for vandhåndtering på Åboulevard og Ågade, hvilket forvaltningen har sagt ja til. Projektet går ud på at undersøge, hvilke muligheder for vandhåndtering der er i området, herunder undersøge muligheder for åbning af Ladegårds å. Projektet igangsættes på baggrund af Københavns Kommunes ønske om at undersøge muligheder for genåbning af vandløb samt HOFORs indledende analyser af muligheder for finansiering af vandhåndterings tiltag. Projektet skal koordinere med de to igangværende projekter; Omdannelse af Bispeengbuen og Den Grønne Boulevard (Københavns Kommunes projekt omkring omdannelse af blandt andet Åboulevard).

Projektet er startet i februar 2026, og deltagelsen i denne projektfase forudsætter ingen medfinansiering fra Frederiksberg Kommune. Forvaltningen forventer at kunne forelægge første del af analysefasen for udvalget i starten af 2027. Dette forudsat af, at Københavns Kommunes Klima-, Trafik- og Miljøudvalg godkender igangsættelse af projektet på møde den 16. marts 2026.

k. Delebilsoperatørernes synspunkt på udviklingen på by- og delebiler

Miljø- og Trafikudvalgets anmodede på møde den. 24. november 2025 forvaltningen om at høre debilsoperatørerne om deres synspunkt på udviklingen på by- og delebiler. Forvaltningen har rakt ud til de fire operatører, der er i byen. Heraf er tre vendt tilbage.

Ifølge operatørerne er der stigninger både i antal udlejninger og antal nye brugere af delebiler.

En operatør har meddelt en stigning i udlejninger og udlejningsdage, hvad angår delebiler med fast stamplads på henholdsvis 111% og 71% fra 2024 til 2025.

En anden operatør har meddelt, at deres bybiler fra 2024 til 2025 har en stigning på cirka 20% flere ture pr. bil med samme antal biler i flåden. Hertil kommer en stigning i antal brugere.

Antallet af parkeringspladser dedikeret til delebiler ønsket af operatørerne er nogenlunde stabilt. En operatør har dog i januar udvist interesse i at få tildelt et mindre antal faste debilspladser.

Imødekommes ønsket, vil antallet af parkeringspladser dedikeret til delebiler fortsat holde sig inden for den politisk besluttede ramme på 151 parkeringspladser afsat til delebiler. Derfor forventes ønsket imødekommet i forbindelse med den planlagte tildelingsrunde for pladser i april/maj, såfremt operatøren lever op til kommunens krav vedr. brug af de allerede tildelte pladser.

Endvidere kan det oplyses, at udvalget ultimo hvert år får forelagt en sag med status på delebiler. Den seneste statussag blev forelagt udvalget den 24. november 2025, og den næste status forventes forelagt udvalget ultimo 2026.

Udvalget anmodede forvaltningen om en evalueringssag om vinterberedskab.

Bilag

Bilag i - Grøndalsrenden træoversigt

Punkt 33: Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt om at opkalde en plads efter Lone Dybkjær

05.01.00-G01-54-25

Resumé

Med denne sag skal udvalget tage stilling til et beslutningsforslag om, at en plads eller et grønt område i Allégade opkaldes efter Lone Dybkjær. Det er forvaltningens vurdering, at der er to muligheder for en egnet lokalitet at opkalde Lone Dybkjærs Have: Det grønne anlæg på Allégades vestlige side mellem Frederik VI's Alle og Kosmopol eller Rosenhaven på Allégades østlige side. Forvaltningen indstiller, at forslaget tiltrædes, idet Lone Dybkjær boede i Allégade, og navnet allerede er optaget i kommunens plads- og vejnavnebank.

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen på møde den 27. oktober 2025, idet udvalget spurgte ind til, om den foreslåede plads allerede er navngivet Digterlunden, ligesom udvalget udbad sig et kort, der viser matrikelskel. Udvalget udsatte efterfølgende sagen på møde den 24. november 2025, idet udvalget bad om at genbehandle forslaget i sammenhæng med plads- og vejnavnebankens øvrige forslag, ligesom udvalget bad om alternative forslag til placering og en besigtigelse. Besigtigelsen fandt sted d. 23. februar 2026. Sagen er opdateret på denne baggrund.

Beslutning

Et flertal i Miljø- og Trafikudvalget (Kristoffer Appel, Freja Fokdal, Emil Samaras, Rosa Agersnap Bone, Michella Lescher og Jan E. Jørgensen)

- indstiller til Magistraten at tiltræde beslutningsforslaget, idet der er udpeget en passende lokalitet i Allégade-anlægget, og navnet allerede er optaget i kommunens plads- og vej-navnebank.

Et mindretal (Brian Holm, Carina Høedt, Alexandra Desso) stemte imod.

Mindretalsudtalelse: "Det Konservative Folkeparti ønsker at afvente den kommende drøftelse af retningslinjerne for optagelse i vejnavnebank, og er i forbindelse meget skeptiske overfor, om Lone Dybkjær har den tilknytning til Frederiksberg, som berettiger, at hun skal have opkaldt en plads efter sig. Vi mener derudover, at Digterlunden og området omkring Allégade som hidtil alene bør reserveres til forfattere og kulturpersonligheder med tilknytning til Frederiksbergs historie"

Miljø- og Trafikudvalget

- indstiller til Magistraten at tiltræde forvaltningens forslag om at navngive de grønne anlæg og pladser i Allégade-anlægget fra Bredegade til Kosmopols sydlige parkeringsområde "Digterlunden" og opstille skilte ved stiens indgange.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

1. indstiller til Magistraten at tiltræde beslutningsforslaget, idet der er udpeget en passende lokalitet i Allégade-anlægget, og navnet allerede er optaget i kommunens plads- og vejnavnebank.
2. indstiller til Magistraten at tiltræde forvaltningens forslag om at navngive de grønne anlæg og pladser i Allégade-anlægget fra Bredegade til Kosmopols sydlige parkeringsområde "Digterlunden" og opstille skilte ved stiens indgange.

Overskrift

Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt om at opkalde en plads efter Lone Dybkjær

Anledning

Miljø- og Trafikudvalget udsatte på mødet den 24. november 2025, pkt. 160 sagen efter drøftelse, idet udvalget bad om at genbehandle forslaget i sammenhæng med plads- og vejnavnebankens øvrige forslag, ligesom udvalget anmodede om alternative forslag til placeringen og en besigtigelse.

Forvaltningen har bilagt den seneste version af kommunens plads- og vejnavnebank (af bilag 2 fremgår plads- og vejnavnebanken) samt en oversigt over forslag til en plads, der kan navngives efter Lone Dybkjær. Forvaltningen foreslår, at det grønne anlæg mellem Frederik VI's Allé og Kosmopol opkaldes efter Lone Dybkjær (af bilag 1 fremgår oversigtskort over det grønne område og matrikelforhold).

Forvaltningen foreslår samtidig, at forløbet af pladser og grønne anlæg, der findes langs Allégade fra Bredegade til det sydlige parkeringsområde ved Kosmopol navngives "Digterlunden", og at der opstilles skilte ved stiens indgange. Udstrækningen, der er udpeget, svarer til forløbet af den eksisterende promenadesti og inkluderer også det grønne anlæg foran Riddersalen, som er en potentiel lokalitet for en fremtidig navngivning efter fx en kulturpersonlighed i tråd med digter-temaet.

Besigtigelse af d. 23. februar 2026

Miljø- og Trafikudvalget besigtigede Allégade-anlægget og den udpegede lokalitet, som forvaltningen anbefaler navngives efter Lone Dybkjær som Lone Dybkjærs Have. Der blev drøftet en alternativ lokalitet i samme område: Den halvcirkulære plads, hvor statuen af Holger Drachmann er placeret ved Frederik VI's Allé. Navnet "Digterlunden" blev drøftet, herunder hvilken udstrækning navngivning kunne have.

Sagsfremstilling af 24. november 2025

Miljø- og Trafikudvalget udsatte på møde den 27. oktober 2025 sagen, idet udvalget ønskede forhold vedr. områdets navngivning belyst, herunder hvad navnet "Digterlunden" dækker, og om dette skal skiltes. Udvalget ønskede desuden kortbilaget suppleret med matrikel, der viser ejerforhold for den private grundejer. Bilaget er derfor erstattet af et nyt bilag, hvoraf de supplerende oplysninger fremgår.

Forvaltningen kan oplyse, at dele af Allégade i folkemunde kaldes "Digterlunden" af nogle, ligesom andre kalder stedet "Allégade-anlægget" og stien gennem den vestlige side af Allégade "Promenadestien". For Allégades vestlige side forholder det sig historisk således, at kommunen kort efter 1. verdenskrig slog en række arealer sammen, som tidligere havde fungeret som forhaver til en række ejendomme på den side af gaden. Ejendommene var på det tidspunkt blevet erstattet af nyt etagebyggeri. I en årrække herefter opstillede kommunen en række monumenter over forfattere med tilknytning til Frederiksberg i de to grønne haveanlæg og på de to halvcirkulære pladser langs Frederik VI's Allé, der med tiden dannede grobund for kaldenavnet "Digterlunden". Ved søgning i historiske protokoller fra møder i Kommunalbestyrelsen, aviser og statuebogen fra 1995 er navnet "Digterlunden" umiddelbart ikke dukket op. Derimod støder man på navnet i avisartikler fra nyere tid ca. 20 år tilbage.

Miljø- og Trafikudvalget udbad sig ved behandlingen den 27. oktober 2025 en alternativ placering. Forvaltningen kan som alternativ pege på Rosenhaven, der kan opkaldes efter Lone Dybkjær. Rosenhaven er et kommunalt ejet haveanlæg på Allégade, og er en del af matr. nr. 29s. Dens placering og udstrækning er vist på det nye bilag.

Hvad angår skiltning af pladser, veje og haveanlæg opsættes disse almindeligvis, når stedets navn er politisk besluttet og der afholdes indvielse.

Sagsfremstilling af 27. oktober 2025

Anledning

Kommunalbestyrelsen oversendte den 1. september 2025 følgende forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Lokindt om at opkalde en plads efter Lone Dybkjær.

"På vegne af Radikale Venstre foreslår jeg, at der opkaldes en plads eller et grønt område efter Lone Dybkjær ved Allégade, hvor hun boede sammen med sin mand gennem mere end 25 år.

Lone Dybkjær var en markant politiker, som repræsenterede Radikale Venstre i Folketinget i næsten 25 år, var Miljøminister fra 1988-1990 og var medlem af Europa-Parlamentet i ti år. Lone Dybkjær var gift med tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen. Parret boede sammen på Frederiksberg til hendes død i juli 2020."

Bemærkninger til forslaget

Lone Dybkjær blev optaget i kommunens plads- og vejnavnebank efter beslutning i Kommunalbestyrelsen d. 7. december 2020. Forvaltningen har set på mulighederne for en egnet en plads eller et grønt område på Allégade, der kan opkaldes efter Lone Dybkjær. Forvaltningen foreslår, at det grønne anlæg mellem Frederik VI's Allé og Kosmopol opkaldes efter Lone Dybkjær (af bilag 1 fremgår oversigtskort over det grønne område). Anlægget ejes af Frederiksberg Kommune og en privat grundejer. Forvaltningen har indledt dialog med den private grundejer om sagen.

Anbefaling

Det er forvaltningens vurdering, at der er en passende lokalitet i Allégade-anlægget at opkalde Lone Dybkjær Have:

- Det grønne anlæg på Allégades vestlige side mellem Frederik VI's Alle og Kosmopol.

Det er forvaltningens vurdering, at forløbet af pladser og grønne anlæg, der findes langs Allégade kan navngives Digterlund:

- Navngivningen omfatter pladser og grønne anlæg fra Bredegade til den sydlige parkeringsplads ved Kosmopol og der opstilles skilte ved stiens indgange.

Forvaltningen anbefaler derfor udvalget træffe beslutning om, hvorvidt forvaltningen skal arbejde videre med placeringerne og navngivningerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 27. oktober 2025, pkt. 142:

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- indstiller til Magistraten, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet der er udpeget en passende lokalitet, og navnet allerede er optaget i kommunens plads- og vejnavnebank.

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 27. oktober 2025, pkt. 142:

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 24. november 2025, pkt. 160:

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- indstiller til Magistraten, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet der er udpeget en passende lokalitet, og navnet allerede er optaget i kommunens plads- og vejnavnebank.

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 24. november 2025, pkt. 160:

Miljø- og Trafikudvalget

- udsatte sagen efter drøftelse, idet udvalget bad om genbehandle forslaget i sammenhæng med plads- og vejnavnebankens øvrige forslag.

Bilag

Bilag 1 Kort med lokaliteter LDP

Bilag 2 Plads- og vejnavnebank_december 2025

Punkt 34: Beslutning om klimatilpasningsprojekt i Aksel Møllers Have

04.01.00-P20-1-25

Resumé

Med denne sag forelægges et projekt, der vil skybrudssikre området omkring Aksel Møllers Have, til godkendelse. Projektforslaget indeholder derudover også en fornyelse af parken i form af en bearbejdelse af den store græsplæne, flere plantebede, udvidelse af hundegården og bedre opholdsmuligheder. Der fældes 2 træer, og der plantes 17 nye træer.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte projektforslaget for klimatilpasning i Aksel Møllers Have.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender projektforslaget for klimatilpasning i Aksel Møllers Have.

Forvaltningen indstiller, at Magistraten

- godkender, at vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med udbud af anlægsarbejdet fordeles med 60 % på kvalitet og 40 % på pris.

Beslutning fra Magistraten 2026-29, den 9. marts 2026, punkt 55:

Magistraten

- godkendte, at vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med udbud af anlægsarbejdet fordeles med 60 % på kvalitet og 40 % på pris.

Overskrift

Beslutning om godkendelse af klimatilpasningsprojekt i Aksel Møllers Have

Anledning

I forbindelse med Frederiksberg Kommunes indsats for at gøre byen klar til fremtidens ændrede klima, med hyppigere og mere intense regnhændelser, er der blevet udviklet et forslag til et klimatilpasningsprojekt i Aksel Møllers Have. Kommunalbestyrelsen vedtog at igangsætte projektet med vedtagelsen af Skybrudspakke 2025 den 2. december 2024. Projektet indeholder foruden klimatilpasningsdelen en række tiltag for at styrke havens kvaliteter gennem ny beplantning, flere oplevelser og opholdsmuligheder samt udvidelse af hundegården.

Hovedelementer i projektet

Projektområdet omfatter henholdsvis den store græsplæne midt i Aksel Møllers Have, området omkring hundegården og det trekantede areal med hækkene vest for Metronomen. Situationsplan fremgår af bilag 1.

Anlægget i Aksel Møllers Have kommer til at modtage og tilbageholde regnvand lokalt i haven. Derved ender vandet ikke direkte i kloakken, og projektet vil bidrage til at aflaste kloaksystemet og dermed reducere risikoen for oversvømmelser i området. Den store græsplæne sænkes midt på med ca. 30 cm. Der etableres flade skråninger, som gør, at græsplænen kan bruges på samme måde som i dag til f.eks. markeder og ophold. Under plænen etableres et underjordisk magasin, hvor regnvand forsinkes. Det underjordiske magasin har kapacitet på 465 m³, og overfladebassinet på plænen har kapacitet på 300 m³. Den samlede kapacitet bliver således 765 m³ s. Det svarer til lidt mere vand, end hvad 25-meter bassinet i Flinthold Svømmehal indeholder.

I kanten af græsplænen samt ved hundegården etableres nye bede. Beplantningen vil have en stor variation, der kan fremme artsrigdom og skabe nye sanselige oplevelser. Her etableres endvidere flere bænke til ophold. I det trekantede

areal med hækkene vest for Metronomen etableres også nye bede. Skakpladsen og legepladsen er velfungerede og bevares i høj grad, som de er. Enkelte legeredskaber renoveres, og der suppleres med bl.a. bordtennisbord. Hundegården udvides samtidig med ca. 1/3.

Beskrivelse af projektet er uddybet i bilag 2.

Træer

To platantræer, der står på østsiden af haven, fældes for at gøre det muligt at lede vand ind i parken. De to træer erstattes med nye tilsvarende træer. Der graves tæt på to andre platantræer på vestsiden, som forventes bevaret, men lykkes det ikke, erstattes også de af nye tilsvarende træer. Fotos af de 2-4 træer, der fældes, kan ses i bilag 3. Disse træer er fra 2019. Som led i projektet plantes i alt 17 nye træer, uanset om det er nødvendigt at fælde 2 eller 4 træer. De nye træer placeres i kanten af græsplænen, så denne – som i dag - kan bruges til aktiviteter. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at plante flere træer, da antallet af nye træer er optimeret med fokus på, at de nye træer får gode vækstvilkår og samtidig ikke karambolerer med de eksisterende træer.

Borgerdialog

Tilbage i september 2025 blev der holdt et informations- og dialogmøde, hvor borgerne gav input til projektet, som har været vigtig baggrund for det udarbejdede projektforslag.

Projektet har efterfølgende været i høring i perioden 14. januar-5. februar 2026, og i høringsperioden er der afholdt et opfølgende borgermøde om projektet. Desuden har projektet været i høring hos Det Grønne Råd, Handicaprådet og Seniorrådet. Der er i alt indkommet 11 høringssvar, se bilag 4. De indkomne høringssvar samt input på borgermødet er overvejende positive.

Dog er Handicaprådet i sit høringssvar skeptiske over for projektet ift. en manglende redegørelse for tilgængeligheden og den skrånende græsplæne. Forvaltningen har mødtes med rådet og drøftet høringssvaret og aftalt en proces for tilgængelighedsrevision og detailprojektering. Rådet har udtrykt tilfredshed hermed. Det bemærkes, at ønsket om en udvidelse af hundegården er nævnt i en række høringssvar, mens bekymring for støj fra hundegården kun er nævnt i et enkelt høringssvar.

Udbud og Økonomi

Projektet skal udbydes til anlæg (entreprenørudbud). Som led i det udbud ønsker forvaltningen, at vægtning af tildelingskriterier kan fordeles med 60 % på kvalitet og 40 % på pris (fremfor med 40 % - 60%, som er standard). Årsagen til ønsket vægt på kvalitet er, at projektet skal udføres med særligt hensyn til bl.a. byrum og træer.

Projektets samlede omkostning forventes at blive ca. 20,8 mio. kr. Heraf er 4,0 mio. kr. skattemidler, og 16,8 mio. kr. er takstmidler. Det forventede forbrug på takst er 5,8 mio. kr. højere end det aktuelle budget. Budgettet bliver tilpasset ifm. Miljø- og Trafikudvalgets, Magistratens og Kommunalbestyrelsens behandling af den halvårige sag om godkendelse af revision af rammen for skybrudsprojekter ("1. revision af Skybrudspakke 2026"). Forventeligt maj 2026.

Klimatilpasningsprojekterne besluttet fra år til år i såkaldte skybrudspakker. Som led i beslutningen om at igangsætte projekterne besluttet også en økonomisk ramme for det enkelte projekt fordelt på skattemidler og takstmidler. Halvårligt fremlægges en sag, hvor udvalget godkender eventuelt behov for tilpasning af projektbudgetterne for de enkelte projekter, i det omfang projektering eller afholdt entreprenørudbud giver anledning til at nedskrive eller opskrive projektbudgettet.

Tidsplan

Projektet planlægges udført fra september 2026 til juni 2027.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at Miljø- og Trafikudvalget godkender projektet, da det vil reducere risikoen for oversvømmelser i området og forbedre Aksel Møllers Have med en bearbejdelse af den store græsplæne, flere plantebede, udvidelse af hundegården og flere opholdsmuligheder.

Forvaltningen anbefaler ligeledes, at Magistraten godkender, at tildelingskriterierne i entreprenørudbuddet vægtes med 60 % på kvalitet og 40 % på pris i henhold til hensynet til bl.a. byrum og træer.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har i sig selv ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet de bevillingsmæssige konsekvenser bliver tilrettet ifm. behandlingen af "1. revision af Skybrudspakke 2026".

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten

Historik

Indstilling, den 9. marts 2026, punkt 55:

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender projektforslaget for klimatilpasning i Aksel Møllers Have.

Forvaltningen indstiller, at Magistraten

- godkender, at vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med udbud af anlægsarbejdet fordeles med 60 % på kvalitet og 40 % på pris.

Bilag

Bilag 1. Situationsplan

Bilag 2. Illustreret Projektbeskrivelse

Bilag 3. Træer

Bilag 4. Høringssvar

Punkt 35: Beslutning om projekteringsbevilling til mandskabsbygning

82.06.00-P20-13-25

Resumé

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens beslutning af 8. december 2025, om salg af Den gule Gård på Solbjerg Parkkirkegård til Fonden Danske Veteranhjem, søger forvaltningen en projekteringsbevilling til den nye mandskabsbygning for kirkegårdspersonalet, der er en forudsætning for salget.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- indstiller til Magistraten at afsætte rådighedsbeløb i 2026 og meddele anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til projektering af ny mandskabsbygning ved Solbjerg Parkkirkegård finansieret af det forventede provenue fra salget af Den Gule Gård, idet udgiften i 2026 mellemfinansieres ved kassetræk samt ved opskrivning af den negative anlægspulje i 2026 med henblik på tilvejebringelse af anlægsramme.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- indstiller til Magistraten at afsætte rådighedsbeløb i 2026 og meddele anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til projektering af ny mandskabsbygning ved Solbjerg Parkkirkegård, finansieret af det forventede provenu fra salget af Den Gule Gård, idet udgiften i 2026 mellemfinansieres ved kassetræk samt ved opskrivning af den negative anlægspulje i 2026 med henblik på tilvejebringelse af anlægsramme.

Overskrift

Beslutning om projekteringsbevilling til mandskabsbygning

Anledning

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 8. december 2025 at sælge Den gule Gård på Solbjerg Parkkirkegård til Fonden Danske Veteranhjem. Beslutningen var betinget af Ankestyrelsens efterfølgende godkendelse af salg uden udbud og under forudsætning af, at der kunne tilvejebringes en ny mandskabsbygning til kirkegårdspersonalet.

Kommunalbestyrelsens besluttede, at udgifterne til en ny mandskabsbygning skulle holdes inden for salgsindtægten for Den gule Gård, og at mellemfinansieringen til projektering og udførelse skulle ske ved kassetræk. Forvaltningen søger derfor nu en projekteringsbevilling på 1 mio. kr. til udarbejdelse af et projekt, der kan udfolde visionerne for en mandskabsbygning i tilknytning til Den gule Gård.

En bærende idé for projektet er, at den nye bygning sammen med den eksisterende gård danner en både visuel og funktionel fælles ramme for et godt naboskab mellem veteraner og kirkegårdspersonale. Begge parter ser frem til dette naboskab, hvor man hjælper hinanden og kan deles om visse faciliteter. Derfor er det vigtigt med en grundig brugerinddragelse i den videre proces.

Når projektet er udarbejdet, vender forvaltningen tilbage med anmodning om restbevilling til realisering af byggeriet. Først når mandskabsbygningen er opført – forventeligt i 2027 – og kan tages i brug, overtages Den Gule Gård af Fonden, der herefter vil kunne igangsætte renoveringsarbejderne.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at der gives en projekteringsbevilling på 1 mio. kr. til udarbejdelse af et projekt, der udfolder visionerne for de fælles rammer mellem veteraner og kirkegårdspersonale.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Såfremt indstillingen tiltrædes, afsættes rådighedsbeløb i 2026 og meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til projektering af mandskabsbygning i tilknytning til Den Gule Gård finansieret af kassen 2026 og med opskrivning af den negative anlægspulje i 2026. Der er afsat rådighedsbeløb samt meddelt indtægtsbevilling på 7,3 mio. kr. i 2027. vedr. salg

af Den Gule Gård på Solbjerg Parkkirkegård. Indtægten er reserveret i kassen til at finansiere etableringen af ny mandskabsbygning, idet kassen mellemfinansierer udgiften i 2026.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, kommunalbestyrelsen

Bilag

Bevillingsskema - Mandskabsbygning i tilknytning til Den Gule Gård

Punkt 36: Beslutning om godkendelse af forslag til klimatilpasningsanlæg under Frederiksberg Runddel samt forbedring af forhold for fodgængere langs Pile Allé

05.01.00-P20-23-25

Resumé

I forbindelse med Frederiksberg Kommunes indsats for at gøre byen klar til fremtidens ændrede klima er der blevet udviklet forslag til et klimatilpasningsanlæg under Frederiksberg Runddel. Anlægget vil bidrage til at reducere presset på kloakken under kraftige regnhændelser, så risikoen for fremtidige kloakoverløb reduceres.

For at forbedre fremkommeligheden for fodgængere langs Pile Allé er der samtidig blevet udviklet et forslag om at opgradere det eksisterende fortov imellem Frederiksberg Runddel og Pile Allé. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte forslag til etablering af klimatilpasning under Frederiksberg Runddel, herunder også den foreslåede etablering af egentlig fortov langs runddelen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø og Trafik udvalget

- godkender forslag til etablering af klimatilpasning under Frederiksberg Runddel, herunder også den foreslåede etablering af egentligt fortov langs runddelen.

Overskrift

Beslutning om godkendelse af forslag til klimatilpasningsanlæg under Frederiksberg Runddel samt forbedring af forhold for fodgængere langs Pile Allé

Anledning

Baggrund

Klimaforandringerne betyder, at der stadig hyppigere opleves regnhændelser med en intensitet, så byens kloakker ikke kan lede regnvandet "hurtigt nok væk". Det giver anledning til opstuvet kloakvand på terræn og i kældre, hvilket medfører ødelæggelse af ejendom og udgør en sundhedsrisiko for byens borgere.

Beskrivelse af projektet.

Klimatilpasning

Som led i arbejdet med at klimasikre byen er der projekteret et klimatilpasningsanlæg under Frederiksberg Runddel igangsat via Skybrudspakke 2025 (Miljø- og Teknikudvalget 18. november 2024 pkt. 162).

Anlægget er et såkaldt forsinkelsesanlæg og består af et stort regnvandsmagasin og en vandbremse. Anlægget virker ved, at regnvand ledes til regnvandsmagasinet, før det ledes til kloakken via vandbremsen. Vandbremsen bevirker, at regnvandet ledes til kloakken i et roligere tempo, hvormed risikoen for opstuvninger fra kloakken reduceres. Anlægget etableres under jorden og vil således ikke ændre ved runddelens udseende jf. bilag 1. Anlægget vil konkret bidrage til aflaste kloakken under Frederiksberg Allé og sidevejene jf. bilag 2. Regnvandsmagasinet bliver på 465 m³ (svarende til lidt mere end den daglige vandstand i Andebakke Søen).

Langs Pile Allé, ud for Frederiksberg Runddel, er der i dag en smal og ujævnt passage for fodgængere med to gittermaster og en trafik-signalstander placeret i ganglinjen. Specielt gangbesværede eller personer, der benytter kørestol eller rollator, kan opleve ringe fremkommelighed på denne strækning.

For at forbedre fremkommeligheden planlægger forvaltningen at etablere fortov på strækningen. Fortovet vil få en bredde, så to barnevogne kan passere hinanden. Samtidig vil de eksisterende gittermaster blive udskiftet og omplaceret, så ganglinjen friholdes. For at kunne opnå den ekstra bredde er det nødvendigt at inddrage 50 cm af runddelens eksisterende belægning i hele fortovets længde. Fortovet bliver udført i granitmaterialer for at matche belægningen på selve runddelen jf. bilag 3.

Fredning

Frederiksberg Runddel er omfattet af fredningen af Frederiksberg Allé. Det samlede forslag er derfor udviklet i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen, som har godkendt, at projektet kan udføres.

Høring

Forslaget har været sendt i høring hos Frederiksberg Runddels naboer i fire uger. Der er ikke indkommet høringssvar til projektet jf. bilag 4.

Trafikken i anlægsperioden

Der vil under udførelsen af projektet, udover arbejdet på selve Frederiksberg Runddel, også blive gravet på tværs af og langs fortovet på Pile Allé på begge sider. Udførelsen vil komme til at forstyrre afviklingen af biltrafikken på Pile Allé henover efteråret 2026. I en periode på ca. 3 måneder fra september til november vil der således blive spærret for gennemkørsel med biler. Arbejdet vil først påvirke den gennemkørende biltrafik fra Frederiksberg Allé mod Vesterbrogade, og dernæst vil den påvirke den gennemkørende biltrafik fra Vesterbrogade mod Frederiksberg Allé. Ensretningen vil også påvirke busdriften på strækningen. Således vil linje 7A, 93N, 18 og 72 blive påvirket i anlægsfasen jf. bilag 5.

Gang- og cykeltrafik vil ikke skulle omlægges, men vil eventuelt i kortere perioder ske på fælles sti.

Varsling/information om trafikforstyrrelserne vil ske via brev i e-boks til de berørte naboer, skiltning og via trafikradioen.

Tidsplan og koordinering

Udførelsen af projektet er koordineret med Slots- og Kulturstyrelsen, så der under hele arbejdet vil være adgang for de maskiner og køretøjer, der benyttes til at pleje haven. Projektet er også koordineret med de planlagte aktiviteter på Pile Allé, såsom Copenhagen Pride, Royal Run, VM i halvmaraton og skøjtesæsonen på selve Frederiksberg Runddel. Disse arrangementer vil således kunne gennemføres uden at blive berørt af arbejdet.

Projektet er endvidere koordineret med Frederiksberg Forsyning, så forsyningen kan gennemføre renovering af en vandledning ved at benytte samme udgravning som kommunen.

Projektet planlægges udført fra forsommeren 2026 til november 2026. Udførelsen af fortovet kan godt udskydes til et senere tidspunkt, men er planlagt gennemført samtidig med klimatilpasningsprojektet, da en samtidig gennemførelse vil give en samlet set lavere pris, ligesom generne for trafikken reduceres, da den samlede anlægsperiode afkortes.

Økonomi

Projektets samlede omkostning estimeres til 10,6 mio. kr. Heraf er 1,5 mio. kr. skattemidler, frigivet med vedtagelsen af Skybrudspakke 2025 (KB 2. december 2024, pkt. 304) og 9,1 mio. kr. er takstmidler. Det forventede forbrug på takstmidler er 2,8 mio. kr. højere end det aktuelle budget. Budgettet bliver tilpasset ifm. Miljø- og Trafikudvalgets, Magistratens og Kommunalbestyrelsens behandling af den halvårslige sag om godkendelse af revision af rammen for skybrudsprojekter ("1. revision af Skybrudspakke 2026"). Forventeligt maj 2026.

Klimatilpasningsprojekterne besluttet fra år til år i såkaldte skybrudspakker. Som led i beslutningen om at igangsætte projekterne besluttet også en økonomisk ramme for det enkelte projekt fordelt på skattemidler og takstmidler. Halvårligt fremlægges en sag, hvor udvalget godkender eventuelt behov for tilpasning af projektbudgetterne for de enkelte projekter (i det omfang projektering eller afholdt entreprenørudbud giver anledning til at nedskrive eller opskrive projektbudgettet).

Øvrigt

Projektet understøtter flere målsætninger fra Frederiksbergs Bystrategi, herunder bl.a. målsætningerne "En by for alle typer af borgere", "Gode rammer og trivsel for borgere i alle aldre" og "Grøn, sund og klimatilpasset by". Projektet bidrager også positivt til arbejdet med at indfri mobilitetspolitikens mål om bedre forhold for fodgængere. Konkret indgår fortovet i en af de primære tilgængelighedsruter, som bliver nævnt i Tilgængelighedsplanen.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at det samlede projekt godkendes, da projektet vil reducere risikoen for oversvømmede kloakker, og forbedre fremkommeligheden mærkbart for fodgængere langs Pile Allé.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har i sig selv ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet de eventuelle bevillingsmæssige konsekvenser bliver tilrettet ifm. behandlingen af "1. revision af Skybrudspakke 2026".

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Frederiksberg Runddel Bilag 1

Frederiksberg Runddel Bilag 2

Frederiksberg Runddel Bilag 3

Frederiksberg Runddel Bilag 4

Frederiksberg Runddel Bilag 5

Punkt 37: Beslutning om klimatilpasningsprojekt på Søndermark Kirkegård

04.01.00-P20-2-25

Resumé

Med denne sag forelægges et projektet, der vil skybrudssikre området omkring Søndermark Kirkegård, til godkendelse. Projektforslaget indeholder derudover også en fornyelse af fire områder på kirkegården via etablering af to mindre pladser, flere plantebede samt flere opholdsmuligheder. Projektet nødvendiggør, at der fældes fire træer, der er i dårlig stand. Disse træer vil blive erstattet af otte nye træer.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte projektforslaget for klimatilpasning på Søndermark Kirkegård.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender projektforslaget for klimatilpasning på Søndermark Kirkegård.

Forvaltningen indstiller, at Magistraten

- godkender, at vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med udbud af anlægsarbejdet fordeles med 60% på kvalitet og 40% på pris.

Beslutning fra Magistraten 2026-29, den 9. marts 2026, punkt 56:

Magistraten

- godkendte, at vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med udbud af anlægsarbejdet fordeles med 60% på kvalitet og 40% på pris.

Overskrift

Beslutning om godkendelse af klimatilpasningsprojekt på Søndermark Kirkegård

Anledning

I forbindelse med Frederiksberg Kommunes indsats for at gøre byen klar til fremtidens ændrede klima, med hyppigere og mere intense regnhændelser, er der blevet udviklet et forslag til et klimatilpasningsprojekt på Søndermark Kirkegård. Kommunalbestyrelsen vedtog at igangsætte projektet med vedtagelsen af Skybrudspakke 2024 den 30. oktober 2023. Projektet indeholder foruden klimatilpasningsdelen en række tiltag for at styrke kirkegårdens eksisterende kvaliteter gennem ny beplantning, belægning og inventar.

Hovedelementer i projektet

Som led i projektet på Søndermark Kirkegård reduceres oversvømmelser i området sydvest for kirkegården, særligt ved de to institutioner - Børnehuset Gravhunden og Specialinstitutionen Magnoliahuset – som er naboer til Kirkegården. I projektet vil regnvand, som i dag, strømme over kirkegården fra øst mod sydvest. Projektet indarbejder en lav barriere mod vest, som sørger for at standse vandet, så der ikke sker oversvømmelse af de to institutioner. Projektets formål er ikke at indarbejde en kapacitet på et vist antal kubikmeter. Projektet indeholder tiltag i fire delområder:

- Området ved statuen i afd. 4 forbedres med en ny bæk og ny beplantning. Bag statuen, er der en strækning af kirkegården, hvor afgrænsningen mod omgivelserne er mangelfuld. På denne strækning etableres en buskbeplantning, som vil danne en grøn afgrænsning mod omgivelserne. Se bilag 1.
- Der etableres en ny ankomst ved Magnoliavej med ny belægning og ny beplantning. Desuden etableres en ny låge, der som i dag vil hindre direkte cykeltrafik. Se bilag 2.

- Der udføres en ny passage mellem birkelunden og afd. 11 med fliser og et nyt plantebed. Plantebedet erstatter en eksisterende hæk og giver bedre udsyn over kirkegården. I forbindelse med passagen etableres to mindre pladser. I den ene ende etableres Hjørnepladsen med ny belægning, et træ og en bæk. I den anden ende etableres Vandpladsen med ny belægning og en forsænkning der kan fyldes med vand. Se bilag 3.
- I vest ved institutionerne etableres et hegn med ensartet udtryk både mod kirkegården og institutionerne. Hegnet kommer til at stå med et frodigt udtryk med klatreplanter. Den nederste del af hegnet fungerer som en barriere, så vandet ikke oversvømmer institutionerne.

For yderligere detaljer se oversigtsplan i bilag 4 og projektbeskrivelse i bilag 5.

Træer

Det er nødvendigt at fælde fire træer i forbindelse med projektet. De fire træer har samtidig også vist sig at være i dårlig stand, jf. trænotatet i bilag 6. Som erstatning for de fældede træer plantes der otte nye træer i projektet jf. træpolitikken. Det vurderes ikke muligt at placere flere træer i området af hensyn til, at det er en aktiv del af kirkegården.

Interessentdialog

Forslaget blev sendt i høring hos Københavns Stift den 28. januar 2026. Der er ikke kommet svar fra Stiftet. Forvaltningen fortsætter arbejdet med projektet, da projektet består af mindre tiltag. Eventuelle kommentarer fra Stiftet vil blive indarbejdet i projektet.

Udbud og økonomi

Projektet skal udbydes til anlæg (entreprenørudbud). Som led i det udbud ønsker forvaltningen, at vægtning af tildelingskriterier kan fordeles med 60 % på kvalitet og 40 % på pris (fremfor 40 %-60 %, som er standard). Årsagen til ønsket om ekstra vægt på kvalitet er, at projektet skal udføres med særligt hensyn til bl.a. gravsteder og træer.

Projektets samlede omkostning forventes at blive ca. 8.1 mio. kr. Heraf er 2 mio. kr. skattemidler, og 6.1 mio. kr. er takstmidler.

Klimatilpasningsprojekterne besluttet fra år til år i såkaldte skybrudspakker. Som led i beslutningen om at igangsætte projekterne besluttet også en økonomisk ramme for det enkelte projekt fordelt på skattemidler og takstmidler. Halvårligt fremlægges en sag, hvor udvalget godkender eventuelt behov for tilpasning af projektbudgetterne for de enkelte projekter (i det omfang projektering eller afholdt entreprenørudbud giver anledning til at nedskrive eller opskrive projektbudgettet).

Tidsplan

Projektet planlægges udført fra oktober til december 2026.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler at Miljø- og Trafikudvalget godkender projektet, da det vil reducere risikoen for oversvømmelser i området, og forbedre kirkegården med ny beplantning, belægning og mulighed for ophold.

Forvaltningen anbefaler ligeledes, at Magistraten godkender, at tildelingskriterierne i entreprenørudbuddet kan vægtes med 60% på kvalitet og 40% på pris af hensyn til bl.a. gravsteder og træer.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har i sig selv ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet de eventuelle bevillingsmæssige konsekvenser bliver tilrettet ifm. behandlingen af "1. revision af Skybrudspakke 2026".

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten

Historik

Indstilling, den 9. marts 2026, punkt 56:

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender projektforslaget for klimatilpasning på Søndermark Kirkegård.

Forvaltningen indstiller, at Magistraten

- godkender, at vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med udbud af anlægsarbejdet fordeles med 60% på kvalitet og 40% på pris.

Bilag

Bilag 1. Fornyelse omkring statuen

Bilag 2. Ny ankomst ved Magnoliavej

Bilag 3. En ny passage – Hjørnepladsen og Vandpladsen

Bilag 4. Oversigtsplan

Bilag 5. Projektbeskrivelse

Bilag 6. Trænotat

Punkt 38: Beslutning om valg af cykelstiløsning på Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej

05.04.06-P20-1-25

Resumé

I Budget 2025 er der afsat midler til projektering af cykelstier på Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej samt disponeret midler til anlæg i 2026 og 2027. Målet er at øge trygheden og trafikikkerheden og dermed øge antallet af børn og voksne, som vælger at tage cyklen.

Miljø- og Trafikudvalget godkendte den 27. oktober 2025 at sende to skitseforslag i borgerhøring med henblik på beslutning om, hvilken løsning der skal udføres.

Borgerhøringen er nu gennemført, og udvalget får med denne sag forelagt resultatet af høringen og den øvrige interessentinddragelse samt forvaltningens anbefaling vedrørende valg af løsning. Forvaltningen anbefaler, at skitseforslag 2 vælges. Anbefalingen er baseret på interessentinddragelsen, ligesom det er forvaltningens vurdering, at dette forslag er bedst for trafikikkerhed, tryghed og byrumskvalitet.

Beslutning

Miljø- og trafikudvalget udsatte sagen med henblik på besigtigelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

1. indstiller til Magistraten at godkende skitseforslag 2 som cykelstiløsning med henblik på efterfølgende detailprojektering og anlæg - og
2. indstiller til Magistraten at meddele anlægsbevilling på i alt 10,39 mio. kr. til anlæg, finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet med 7,39 mio. kr. i 2026 og med 3,0 mio. kr. i 2027

Overskrift

Beslutning om valg af cykelstiløsning på Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej

Anledning

I Budget 2025 er der afsat midler til projektering af cykelstier på Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej samt disponeret midler til anlæg i 2026 og 2027. Målet er at øge trygheden og trafikikkerheden og dermed øge antallet af børn og voksne, som vælger at tage cyklen.

Miljø- og Trafikudvalget godkendte den 27. oktober 2025 at sende to skitseforslag i borgerhøring. De to forslag er:

- Skitseforslag 1: Emil Chr. Hansens Vej ensrettes for biltrafik mod syd fra Nylandsvej til Stæhr Johansens Vej for at skabe plads til cykelstier. Stæhr Johansens Vej forbliver dobbeltrettet for både cykler og biler
- Skitseforslag 2: Emil Chr. Hansens Vej lukkes for biltrafik mellem La Cours Vej og Stæhr Johansens Vej, og der etableres her et grønt byrum med dobbeltrettet gang- og cykelforbindelse. Emil Chr. Hansens Vej ensrettes for biltrafik mod nord fra La Cours Vej til Nylandsvej for at skabe plads til cykelsti. Stæhr Johansens Vej forbliver dobbeltrettet for både cykler og biler

De to skitseforslag fremgår af bilag 1 og bilag 2. Protokol for Miljø- og Trafikudvalgets behandling af sagen den 27. oktober 2025 fremgår af bilag 3, mens bilag 4 indeholder en mere detaljeret beskrivelse af de to skitseforslag, herunder trafikale konsekvenser.

Forvaltningen anbefaler, at skitseforslag 2 godkendes som grundlag for den videre detailprojektering. Skitseforslag 2 anbefales af følgende årsager:

- Giver den største forbedring af tryghed og trafikikkerhed for personer til fods og på cykel
- Skaber et nyt byrum med mulighed for grønt, siddemuligheder og oplevelser for de mange børn, unge og ældre, der færdes i området

- Forslaget foretrækkes af de tre største destinationer på strækningen; TEC, Skolen på la Cours Vej og Søndervang Plejehjem
- Forslaget foretrækkes af flest i borgerhøringen (NB: Ca. 50 % af høringssvarene peger på ulemper fremfor at pege på ét forslag (fremfor et andet). Resultat af interessentinddragelsen og mulighed for at imødekomme bekymringer fremgår i afsnittet nedenfor.
- Forslaget er det, der bedst understøtter kommunens mobilitetspolitik og strategi for bynatur og biodiversitet

Afviklingen af biltrafik forventes at fungere fornuftigt i begge løsninger, da antallet af biler allerede er lavt (500-1000 biler dagligt). Vejlukningen for biltrafik, der indgår i skitseforslag 2, har været i effekt i ca. to år som følge af byggeriet af Ny Søndervang uden at skabe større problemer, dog med gener i form af bil-genvejskørsel via Dalgas Haves parkeringsplads. Gener, som det imidlertid vurderes, kan mindskes via afbødeforanstaltninger i dialog med ejeren af Dalgas Have.

Resultat af interessentinddragelsen (borgerhøring og dialogmøder)

De to skitseforslag var i høring på kommunens høringsportal i perioden 10. november-7. december 2025.

Høringen gav følgende resultat:

- 6 høringssvar (13%) fortrækker forslag 1, primært fordi løsningen giver størst fleksibilitet for biltrafikken, og det i højere grad reducerer risikoen for gennemkørsel via Dalgas Haves parkeringsområde
- 17 høringssvar (36%) foretrækker forslag 2, primært fordi det vurderes som bedst for trafiksikkerhed og tryghed samt som følge af mulighed for nyt grønt byrum.
- 24 høringssvar (51%) ønsker hverken forslag 1 eller 2 primært pga. bekymring for biltrafik gennem Dalgas Haves private parkeringsområde. Derudover er der bekymring for indskrænkningen af fortovsbredden på dele af Stæhr Johansens Vej med 0,3-0,9 m. (som indgår i begge forslag).

Som supplement til borgerhøringen har forvaltningen haft møde med de største institutioner på strækningen. Institutionerne er positive over for planerne om cykelsti. Både TEC, Skolen på la Cours Vej, og Søndervang Plejehjem har sendt mail til forvaltningen, hvor de anbefaler skitseforslag 2. Deres høringssvar fremgår af bilag 6. I bilag 6 er det også muligt at læse alle høringssvar fra borgerne i fuld længde.

Koordinering med andre projekter

Der skal gennemføres et klimatilpasningsprojekt på Emil Chr. Hansens Vej. Cykelsti- og klimatilpasningsprojektet projekteres og anlægges samtidigt for at sikre en koordinering og synergi.

Byggeriet af et nyt plejehjem/plejeboliger, hvor Plejehjemmet Søndervang ligger i dag, forventes påbegyndt i 2028. Det er ikke forventningen, at de kommende cykelstier vil blive gravet op ifm. eventuel etablering af byggeplads på Emil Chr. Hansens Vej. Det er endvidere forvaltningens vurdering, at ændringerne i tilkørselsforhold forårsaget af cykelstiprojektet ikke vil besværliggøre byggeriet i nævneværdig grad (uanset om forslag 1 eller 2 vælges), da der fortsat er adgang til området fra både Nylandsvej og Emil Chr. Hansens Vej. Forvaltningen vurderer derfor ikke, at det er nødvendigt at udskyde cykelstiprojektet og de deraf følgende forbedringer for børn og andre der færdes i område til efter byggeriet af nyt plejehjem/plejeboliger.

Den videre proces

Når valg af løsning er truffet, igangsættes detailprojektering. Forvaltningen forventer at kunne forelægge det endelige detailprojekt til godkendelse i udvalget i 3. kvartal 2026. Forudsat forslag godkendes uden større ændringer forventes anlæg udført ultimo 2026-2027.

Vælges det anbefalede forslag 2, som også indeholder nyt byrum, er det forvaltningens ambition som led i detailprojekteringen at gennemføre en samskabelsesproces med Skolen på la Cours Vej, TEC og/eller Ny Søndervang. Formålet er at få et endnu bedre projekt ved at inddrage børn, unge og ældre fra området i udformningen af det nye byrum.

Vælges det anbefalede forslag 2, vil forvaltningen endvidere kontakte boligforeningen Dalgas Have dels for kommentarer og ønsker til udformning af byrum, dels med henblik på sammen at finde en løsning, der kan reducere gennemkørende biltrafik gennem deres parkeringsplads (mulighederne herfor vurderes gode).

Uanset, hvilket forslag der vælges, vil forvaltningen i samarbejde med Frederiksberg Forsyning undersøge mulighederne for at udvide fortovsbredden på Stæhr Johansens Vej, som en del af projektet, ved at inddrage den eksisterende bøgehæk langs Frederiksberg Forsyning.

Det bemærkes desuden, at der er afsat 200.000 kr. årligt til afledt drift, beløbet er gældende uanset om forslag 1 eller 2 vælges. Den afledte drift bliver udmøntet, så snart projektet er anlagt.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at skitseforslag 2 godkendes som grundlag for den videre detailprojektering med henblik på anlæg i 2026 og 2027.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Der er i budget 2026 afsat følgende midler til projektet:

2026: 7,39 mio. kr.

2027: 3,00 mio. kr.

Forvaltningen indstiller, at der meddeler anlægsbevilling på i alt 10,39 mio. kr. til anlæg i 2026 og 2027.

Der er afsat 200.000 kr. årligt til afledt drift.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1 - Skitseforslag 1

Bilag 2 - Skitseforslag 2

Bilag 3 - MTU, Beslutning af 27.10.25

Bilag 4 - Eksisterende forhold og trafikale konsekvenser ved de 2 skitseforslag, rev. 21.10

Bilag 5 - Opsummering af borgerhøring

Bilag 6 - Oversigt over alle høringssvar fra borgere og interessenter

Bevillingsskema

Punkt 39: Beslutning om udmøntning af Den grønne Pakke – Grønne indsatser i Frederiksberg Vest

04.01.10-G01-4-25

Resumé

Der er i Budget 2026 afsat 20 mio. kr. til en grøn pakke fordelt i 2026, 2027 og 2028. Med denne sag skal Miljø- og Trafikudvalget tage stilling til forvaltningens forslag om, at midlerne for 2026 udmøntes ved, at der i 2026 etableres nye bede på Flintholm Allé/Finsensvej og Sønderjyllands Allé/Finsensvej, at der tilføjes beplantning til eksisterende bede på Marguerittes Plads, at et grusareal i den Sønderjyske By omlægges, og at Kjeld Petersens Plads løftes ved, at der plantes mere grønt.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte forslag til udmøntning af Grønne indsatser i Frederiksberg Vest, herunder tre pladser i Revykvarteret og små grønne byrum langs Finsensvej, Peter Bangs Vej og Den Sønderjyske By som beskrevet i sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender forslag til udmøntning af Grønne indsatser i Frederiksberg Vest, herunder tre pladser i Revykvarteret og små grønne byrum langs Finsensvej, Peter Bangs Vej og Den Sønderjyske By som beskrevet i sagen

Overskrift

Beslutning om udmøntning af Den grønne Pakke – Grønne indsatser i Frederiksberg Vest

Anledning

Der er i Budget 2026 afsat 20 mio. kr. til en grøn pakke fordelt i 2026, 2027 og 2028. Midlerne for 2026 er bevilget af kommunalbestyrelsen den 8. december 2025 i sag om den grønne pakke jf. dagsordenspunkt 320.

Et af projekterne i den grønne pakke er 'Grønne indsatser i Frederiksberg Vest, herunder tre pladser i Revykvarteret og små grønne byrum langs Finsensvej, Peter Bangs Vej og Den Sønderjyske By'. Her er der afsat midler i 2026, 2027 og 2028. Der er afsat 900.000 kr. inklusiv projektering i 2026.

Af udmøntningssagen fremgår, at udvalget skal forelægges de projekter, der skal igangsættes i Frederiksberg Vest.

Forvaltningen foreslår på baggrund, at følgende projekter gennemføres i 2026 i prioriteret rækkefølge, idet de indhentede priser kan gøre det nødvendigt at reducere i antallet af projekter.

- Flintholm Allé/Finsensvej: Nyt bed med fokus på blomstring over sæsonen og farverige arter.
- Sønderjyllands Allé/Finsensvej: Nyt bed med fokus på blomstring over sæsonen og farverige arter.
- Marguerittes Plads: Tilføjelse af flere og mere farverige arter i eksisterende bede og undersøgelse af, om pladsen kan begrønnes yderligere med flere stauder og træer.
- Sønderjyske By: Begrønning af grusareal mellem A. D. Jørgensens Vej og Henrik Matzens Vej i samarbejde med Frederiksberg Boligfond
- Kjeld Petersens Plads: Pladsen løftes med flere grønne indsatser, og samtidig ses der på placering af byudstyret, så det får en mere harmonisk placering.

Fotos af områderne fremgår af bilag 1-5.

Med de foreslåede indsatser vil de befæstede områder langs Finsensvej blive løftet og grønnere, hvilket vil løfte kvarteret samlet set, ligesom de tre pladser i revykvarteret løftes betragteligt. I den Sønderjyske By vil der ske øget begrønning, hvilket vil give et løft til bynaturen og biodiversiteten.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at Miljø- og Trafikudvalget godkender forslaget til prioritering af midlerne i 2026, da områderne trænger til et løft. De foreslåede indsatser og forslag til øget plantning vil samtidig skabe flere naturoplevelser i byen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet midlerne allerede er bevilget.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Flintholm Allé

Bilag 2 - Sønderjyllands Allé

Bilag 3 - Margueritte Vibys Plads

Bilag 4 - Sønderjyske By

Bilag 5 - Kjeld Petersens Plads

Punkt 40: Beslutning om renovering af sporvognsstandere - bevarelse af kunst og kulturarv

19.03.17-G01-1-25

Resumé

Der er i budget 2026 afsat 0,2 mio. kr. til renovering af to sporvognsstandere, som er en del af byens kulturarv. Der er en række sporvognsstandere på Frederiksberg, hvor nogle allerede er istandsat. Flere er i god stand og der er nogle, der trænger til renovering. Forvaltningen foreslår, at midlerne går til renovering af sporvognsstandere på Finsensvej og på Rolighedsvej. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte forslag om renovering af de to sporvognsstandere på Finsensvej og på Rolighedsvej som foreslået i sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender forslag om renovering af de to sporvognsstandere på Finsensvej og på Rolighedsvej som foreslået i sagen.

Overskrift

Beslutning om renovering af sporvognsstandere - bevarelse af kunst og kulturarv

Anledning

Der er i budget 2026 afsat 0,2 mio. kr. til renovering af sporvognsstandere for at vedligeholde byens kunst i det offentlige rum og byens kulturarv. Der er 15 sporvognsstandere på Frederiksberg, hvoraf otte allerede er istandsat. Syv er endnu ikke renoverede. Der vedlægges et kort over sporvognsstandere på Frederiksberg, jf. bilag 1. Af kortet fremgår hvilke standere, der endnu ikke er renoveret.

Forvaltningen foreslår, at der for midlerne afsat i 2026 renoveres to standere ved Finsensvej og på Rolighedsvej, da det er dem, der trænger mest. Alternativt for en af de to standere på Finsensvej eller Rolighedsvej kan sporvognsstanderen ved Vesterbrogade renoveres.

Det anslås, at det koster ca. 100.000 kr. inkl. projektering at renovere én stander. Prisen vil blive præciseret ved indhentning af tilbud.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at Miljø- og Trafikudvalget godkender, at de to standere ved Finsensvej og på Rolighedsvej renoveres for de afsatte midler, da det er dem, der trænger mest til at blive istandsat.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, da midlerne er bevilget.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Kort over sporvogne

Punkt 41: Beslutning om disponering af midler til opsætning af bænke

00.00.00-G01-57-25

Resumé

I sagen fremlægges forslag til disponering af midlerne i budget 2026 til opsætning bænke i forbindelse med tilgængelighedsruter. Dertil kommer en række andre parametre, som danner baggrund for forslag til placeringer. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte at disponere 180.000 kr. til bænke som foreslået i sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- disponerer 180.000 kr. til bænke som foreslået.

Overskrift

Beslutning om disponering af midler til opsætning af bænke

Anledning

I budget 2026 er der med udgangspunkt i tilgængelighedsplanen afsat 180.000 kr. til bænke til gangbesværede. Bænkene placeres i forbindelse med tilgængelighedsruterne.

I Tilgængelighedsplan 2025 er der udpeget et tilgængelighedsnet i Frederiksberg Kommune, hvor borgere og besøgende, herunder også personer med funktionsnedsættelse, kan færdes langs fortove og stier samt med kollektiv trafik til og fra de vigtigste rejsemål på Frederiksberg.

Kriterierne for forslag til placering af bænkene er - udover, at de er placeret i forbindelse med tilgængelighedsruterne - følgende:

- at det skal være offentligt vejareal
- at der er en fornuftig afstand mellem bænke, uden at der er en fast minimum- eller maksimumafstand
- at bænkene forsøges placeret, så de er lidt tilbagetrukket fra gangarealer/fortov
- at der er mulighed for sol
- at der er noget grønt omkring bænken
- at man ikke kan stille sig på dem og kigge ind af folks vinduer
- at der ikke skal foretages alt for mange ændringer/ombygninger af arealet for at få plads til bænken

Det er dog ikke altid muligt at opfylde alle ovenstående parametre.

En bänk koster ca. 16.000 kr. inkl. opsætning. Således forventes 11 bænke at kunne opsættes for det afsatte beløb. Bænktypen, der opsættes, er Københavnerbænke, som anvendes langs veje, i byrum og parkområder i hele kommunen.

Handicaprådet og Seniorrådet er desuden blevet spurgt, om de har forslag til placeringer. Forvaltningen har modtaget forslag fra Seniorrådet (ses på bilag 2), mens Handicaprådet har meddelt, at de ikke p.t. har forslag til placering af bænke. Seniorrådets forslag er gennemgået i forhold til, om der er plads, og om der er bænke i forvejen. Et af forslagene går på en bänk på Pile Allé ud for Søndermarken, hvor der ikke er plads. Forvaltningen har i stedet foreslået en bänk på den anden side af Pile Allé ved Kammasvej (forslag nr. 3 på nedenstående liste), selv om strækningen ikke indgår i tilgængelighedsnettet. For de øvrige forslags vedkommende gør det sig gældende, at der ikke er plads til bænke, eller at der er bænke i forvejen.

Forslag til placeringer er følgende, og de ses også på kortet i bilag 1:

Nr.	Placering/lokalitet
1	Falkoner Allé ved FRB C på busperron i vestlig side
2	H.C. Ørsteds Vej ved Fuglevangsvej (nordligt hjørne)
3	Pile Allé ved Kammasvej (nordligt hjørne)
4	Finsensvej ved V.E. Gamborgs Vej (østligt hjørne)
5	Finsensvej ud for Solbjerg Have 2
6	Søndre Fasanvej 25-43
7	Rosenørns Allé 60
8	Forum metroforplads
9	Vodroffsvej 53 C
10	Vodroffsvej 32
11	Vodroffsvej 33

Det forventes, at midlerne rækker til bænke på alle de foreslåede placeringer. Såfremt det viser sig ikke at være tilfældet, vil nr. 11 udgå.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at der opsættes bænke som foreslået.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet pengene er bevilget ved budgetvedtagelsen. Såfremt indstillingen tiltrædes, disponeres 180.000 kr. i 2026 til opsætning af bænke som beskrevet ovenfor.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1. Placering af bænke

Bilag 2. Seniorrådets forslag til placeringer af bænke_

Punkt 42: Beslutning om disponering af midler til opsætning af cykelpumper

05.01.00-G01-65-25

Resumé

I sagen fremlægges forslag til disponering af midlerne til opsætning af cykelpumper i forbindelse med S-togs- og metrostationer. Forvaltningen foreslår i sagen, at der opsættes fire nye cykelpumper, samt at der udskiftes to eksisterende cykelpumper. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte at disponere 150.000 kr. til cykelpumper foreslået i sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- disponerer 150.000 kr. til cykelpumper som foreslået.

Overskrift

Beslutning om disponering af midler til opsætning af cykelpumper

Anledning

I budget 2026 er der afsat 150.000 kr. til opsætning af cykelpumper ved udvalgte S-togs- og metrostationer.

Frederiksberg Kommune har i dag to cykelpumper på hhv. Kejserinde Dagmars Plads og Den Grønne Sti ved Howitzvej. Derudover er der opsat cykelpumper ved alle fire S-togsstationer i kommunen, som er integreret i og finansieret af AFA reklamestandere (se placeringer på bilag 1).

Forvaltningen foreslår en cykelpumpe af typen 'Citylife', som bl.a. Odense Kommune også anvender (se bilag 1 for billede af pumpen). Pumpen foreslås, da den er nem at anvende, ikke kræver meget plads og er helt enkel i sit udseende. Den er desuden valgt, fordi den er lettere at placere i forbindelse med cykeltrafik og/eller cykelparkering, da den fylder meget mindre i byrummet end cykelpumper integreret i reklamestandere. Udgiften til indkøb og opsætning er forventeligt ca. 25.000 kr. pr. stk.

Med udgangspunkt i de eksisterende cykelpumpers placering foreslår forvaltningen, at der opsættes cykelpumper følgende steder:

- Aksel Møllers Have station
- Forum station
- Frederiksberg Allé station
- Lindevang station

Derudover foreslår forvaltningen, at de eksisterende cykelpumper på Kejserinde Dagmars Plads og Den Grønne Sti ved Howitzvej (de grønne prikker på bilag 1) udskiftes til den nye type. De blev opsat i 2012 i forbindelse med etablering af supercykelstien Albertslundruten og er begge slidte. Det vil samtidig være en driftsmæssig fordel, at alle kommunens cykelpumper er ens.

Der er ikke cykelpumper på Frederiksberg station og Fasanvej station, men de eksisterende cykelpumper på henholdsvis Kejserinde Dagmars Plads og Den Grønne Sti ved Howitzvej er relativt tæt på - særligt førstnævnte er meget tæt på.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at der opsættes og udskiftes cykelpumper som foreslået ovenfor.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet pengene er bevilget ved budgetvedtagelsen. Såfremt indstillingen tiltrædes, disponeres 150.000 kr. i 2026 til opsætning af cykelpumper som beskrevet ovenfor.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1. Placering af cykelpumper

Punkt 43: Beslutning om disponering af midler til opsætning af vandposter

04.01.00-G01-233-25

Resumé

I sagen fremlægges forslag til disponering af midlerne i budget 2026 til opsætning af vandposter. Forslagene til placeringer tager udgangspunkt i, hvor der i forvejen er vandposter, og hvor der færdes mange mennesker. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte at disponere 180.000 kr. til vandposter som foreslået i sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- disponerer 180.000 kr. til vandposter som foreslået.

Overskrift

Beslutning om disponering af midler til opsætning af vandposter

Anledning

I budget 2026 er der afsat 180.000 kr. til opsætning af to vandposter placeret strategisk i byrummet.

Udgangspunktet for forvaltningens forslag er en pris på 90.000 kr. for en selvstændig vandpost. Denne pris kan dog være højere, da den bl.a. er afhængig af, hvor der kan sluttes til vand, og altså hvor meget der skal graves. Forvaltningen har derfor taget muligheden for opsætning af udvendige vandposter på de eksisterende offentlige toiletter med i betragtning. Prisen på sidstnævnte forventes at være 30.-35.000 kr. pr. sted.

Kriterierne for de valgte placeringer er, at vandposterne etableres steder, hvor der færdes mange mennesker, eller hvor mange opholder sig.

Ny 'selvstændig' vandpost

I forbindelse med det kommende klimatilpasningsprojekt i Aksel Møllers Have har borgere og brugere givet udtryk for, at de ønsker en vandpost i området. Derfor foreslår forvaltningen, at der opsættes en vandpost i forbindelse med dette projekt. Der findes et offentligt toilet i den nordøstlige ende af Aksel Møllers Have, hvor der kunne etableres en udvendig vandpost, men da det er relativt langt fra opholds- og aktivitetsområdet, og toiletbygningen samtidig ikke er så synlig fra den sydlige del af parken, fravælges denne løsning.

Vandposter i tilknytning til offentlige toiletter

Der findes flere offentlige toiletter, hvor der kan etableres udvendige vandposter. Forvaltningen foreslår, at det sker på de tre eksisterende toiletter på henholdsvis Julius Thomsens Plads, Rådhuspladsen og Frederiksberg Allé, da forvaltningen vurderer, at den fremtidige anvendelse af vandposterne vil være størst på disse lokaliteter.

Etablering af vandposter i tilknytning til eksisterende toiletter kan dog, såfremt det ønskes, ændres til andre steder, hvor der i dag er offentlige toiletter - se bilag 1, hvor placering af eksisterende vandposter og forvaltningens forslag til nye vandposter ses.

Det forventes, at midlerne rækker til de foreslåede vandposter. Såfremt det viser sig ikke at være tilfældet, vil vandposten i forbindelse med toilettet på Frederiksberg Allé udgå.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at der opsættes en 'selvstændig' vandpost i forbindelse med klimatilpasningsprojektet i Aksel Møllers Have, samt at der etableres en udvendig vandpost på de eksisterende toiletter på hhv. Julius Thomsens Plads, rådhuspladsen og Frederiksberg Allé.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet pengene er bevilget ved budgetvedtagelsen. Såfremt indstillingen tiltrædes, disponeres 180.000 kr. i 2026 til opsætning af vandposter som beskrevet ovenfor.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 Placering af vandposter

Punkt 44: Beslutning om offentlig høring af udkast til Miljøtilsynsplan 2026-2029

09.00.00-K08-12-25

Resumé

Frederiksberg Kommune skal jf. miljøtilsynsbekendtgørelsen udarbejde en miljøtilsynsplan hvert fjerde år, der skal sendes i 4 ugers offentlig høring inden den endeligt offentliggøres. Der er sket en række mindre justeringer fra den nuværende plan, idet bl.a. arbejdet med udfasning af ældre brændeovne, styrket affaldstilsyn og opkrævning af gebyr for miljøtilsyn er indarbejdet. Udvalget skal med denne sag tage stilling til, om Miljøtilsynsplan 2026-2029 kan sendes i offentlig høring.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte udkast til Miljøtilsynsplan 2026-29, hvorefter planen sendes i 4 ugers offentlig høring.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender udkast til Miljøtilsynsplan 2026-2029, hvorefter planen sendes i 4 ugers offentlig høring.

Overskrift

Beslutning om offentlig høring af udkast til Miljøtilsynsplan 2026-2029

Anledning

Miljøtilsynsbekendtgørelsen har fastsat, at alle kommuner skal udarbejde en plan for miljøtilsyn på de virksomheder og husdyrbrug, som kommunerne skal føre regelmæssigt tilsyn med i henhold til bekendtgørelsen. Miljøtilsynsplanen giver borgere, virksomheder og andre interessenter et indblik i kommunernes tilsynsstrategi. Hvert fjerde år skal kommunen udarbejde en ny miljøtilsynsplan, idet mindre ændringer uden betydning for serviceniveauet løbende bliver ajourført i planen.

Forvaltningen har udarbejdet vedlagte miljøtilsynsplan, som beskriver, hvordan Frederiksberg Kommune planlægger og udfører miljøtilsyn med virksomheder. De virksomheder, som er omfattet af planen, er de såkaldte industrivirksomheder f.eks. et spidslastværk (anlæg som supplerer varmeproduktionen i særlige situationer), genbrugsstationen, autoværksteder, renserier, grafiske virksomheder og ædelmetalvirksomheder.

Planen omfatter ikke alle de andre typer virksomheder, som Frederiksberg Kommune også fører ad hoc tilsyn med jf. Miljøbeskyttelsesloven. Forvaltningen fører andre typer tilsyn i forbindelse med klager over virksomheder, som ikke er omfattet af miljøtilsynsplanen f.eks. tilsyn på restaurationer, i detailhandel og på undervisningsinstitutioner i forbindelse med klager over lugt, støj, støv, affald mm. Miljøtilsynsplanen omfatter derudover heller ikke de virksomheder, som Miljøstyrelsen fører tilsyn med - i Frederiksberg Kommune er det alene Novonesis på Hillerødgade.

Ændringer i forhold til den eksisterende plan

Miljøtilsynsplanen for 2026-2029 indeholder ikke væsentlige ændringer i forhold til den nuværende plan for 2022-2025, men følgende ting er nye i planen:

- Kommunens arbejde med virksomhedernes frivillige miljøforbedringer - arbejdet med renere teknologi indenfor renseribranchen - er konkretiseret i planen for 2025-2029. Dette arbejde ligger ud over de lovbestemte krav.
- Tilsynsindsatsen i forbindelse med klager over gener fra brændeovne samt behandling af sager vedr. forbud mod ældre brændeovne (godkendt af kommunalbestyrelsen den 17. juni 2024) er tilføjet
- Oplysningerne vedr. brugerbetaling for miljøtilsyn (godkendt af kommunalbestyrelsen den 2. marts 2026) er indarbejdet
- Der er tilføjet et afsnit om styrket affaldstilsyn og gebyropkrævning herfor (godkendt af kommunalbestyrelsen den 3. marts 2025).

Videre proces

Planen vil alene blive genforelagt efter høringsperiodens udløb, hvis der indkommer høringsvar af væsentlig karakter, og som giver anledning til ændringer.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at Miljø- og Trafikudvalget godkender udkast til Miljøtilsynsplan 2026-2029.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Miljøtilsynsplan 2026-2029

Punkt 45: Beslutning om forslag til Spildevandsplantillæg nr. 3 for Hospitalshaven

06.00.05-G01-2-26

Resumé

Miljø- og Trafikudvalget får med denne sag forelagt et forslag til Spildevandsplantillæg nr. 3 for Hospitalshaven til godkendelse med henblik på, at det sammen med den tilhørende miljøvurdering kan sendes i 8 ugers offentlig høring. Spildevandsplantillægget gør det muligt for Frederiksberg Forsyning at klimatilpasse området. Spildevandsplantillægget knytter sig samtidig til "Rammelokalplan 245 med tilhørende Kommuneplantillæg nr. 10", der behandles af Klima-, Plan- og Boligudvalget parallelt med denne sag.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte Forslag til Spildevandsplantillæg nr. 3 for Hospitalshaven med tilhørende miljøvurdering med henblik på, at det sendes i 8 ugers offentlig høring.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender Forslag til Spildevandsplantillæg nr. 3 for Hospitalshaven med tilhørende miljøvurdering med henblik på, at det sendes i 8 ugers offentlig høring

Overskrift

Beslutning om forslag til Spildevandsplantillæg nr. 3 for Hospitalshaven

Anledning

Miljø- og Trafikudvalget får med denne sag forelagt Spildevandsplantillæg nr. 3 for Hospitalshaven (bilag 1) med tilhørende miljøvurdering (bilag 2) til godkendelse med henblik på, at det kan sendes i 8 ugers offentlig høring parallelt med forslaget til rammelokalplanen for Hospitalshaven, der behandles af Klima-, Plan- og Boligudvalget samme aften.

En af indsatserne i Spildevandsplan 2019-2031 er, at der "opnås hel eller delvis separering af regnvand til det hertil forberedte spildevandstekniske anlæg Femte Juli Plads ved det kommende byudviklingsprojekt Frederiksberg Hospital". Området er i dag, ligesom resten af Frederiksberg fælleskloakeret, dvs. regn- og spildevand løber i samme ledning. Forvaltningen har derfor i samarbejde med Frederiksberg Forsyning udarbejdet en løsning for området, hvor størstedelen af regnvandet separeres og ledes til den allerede etablerede skybrudstunnel i Nylandsvej, som er dimensioneret til at modtage vandet. Der er nogle ejendomme i randen af byudviklingsområdet som det teknisk og økonomisk ikke er hensigtsmæssige at afkoble, og som derfor beholder deres nuværende fælleskloakering. Den planlagte regnvandsløsning, der foreslås i spildevandsplantillægget, indeholder:

- Regnvandssystemet kobles til den allerede etablerede skybrudstunnel under Nylandsvej
- Pumpestationen ved Femte juni Plads fører i dag regnvandet til den eksisterende fælleskloak. Løsningen giver mulighed for, ved en evt. åbning af Grøndalsåen, at regnvandet i stedet kan ledes videre til åen efter rensning. Dette er ikke besluttet og vil kræve vedtagelse af et nyt spildevandsplantillæg.
- Regnvandssystemet dimensioneres til en 10-års hændelse inklusive klimafaktor (faktor som tager højde for udviklingen i klimaet over 100 år), som er det maksimale Frederiksberg Forsyning ifølge lovgivningen må finansiere.
- Det etableres et forsinkelsesvolumen i fællesarealernes veje, stier og grønne byrum på ca. 2700 m³.
- Regnafstrømningen til spildevandssystemet mindskes ved at reducere de befæstede arealer i området. Dette sker ved, at der fastsættes krav til den maksimale befæstelsen for området (afløbskoefficienter), som indføres i de kommende byggeretsgivende lokalplaner.

Miljøvurdering

Der er foretaget en miljøvurdering af Rammelokalplan 245 og Spildevandsplantillæg nr. 3. Miljøvurderingen viser, at Spildevandsplantillæg nr. 3 vil føre til en bedre klimasikring og mindre risiko for oversvømmelse i området.

Økonomi

Frederiksberg Forsyning finansierer det offentlige spildevandssystem i området. Udgifterne til spildevandsplanprojektet forventes at medføre udgifter for i alt ca. 56 mio. kr.

Videre proces

Forslaget skal ifølge miljøbeskyttelsesloven § 32 sendes i 8 ugers offentlig høring, hvilket sker sideløbende med høringen af forslag til rammelokalplan 245. Derefter skal Miljø- og Trafikudvalget behandle de indkomne høringsforslag og endelig godkende spildevandsplantillægget. Frederiksberg Forsyning kan herefter påbegynde arbejdet med klimatilpasningen af området.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at forslag til Spildevandsplantillæg nr. 3 godkendes med henblik på, at det sendes i 8 ugers høring.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 forslag til Spildevandsplantillæg nr 3 Hospitalshaven

Bilag 2 Miljøvurdering Hospitalshaven

Punkt 46: Beslutning om høringssvar til forslag til nulemissionszone på Indre Vesterbro

09.10.04-G01-1-26

Resumé

Københavns Kommune har sendt et forslag om udpegning af Indre Vesterbro som nulemissionszone i høring. Forslaget betyder, at kun el- og brintkøretøjer har adgang til zonen på Indre Vesterbro, dog er beboerne undtaget. Zonen planlægges at træde i kraft primo 2028 for personbiler og medio 2029 for erhvervskøretøjer. Miljø- og Trafikudvalget får med denne sag forelagt forvaltningens forslag til høringssvar fra Frederiksberg Kommune til godkendelse.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

- godkendte udkast til høringssvar for udpegning af Indre Vesterbro som nulemissionszone, idet det præciseres:
  - o at ”begrænses” ændres til ”afgrænses” i dot 2 - og
  - o at det tilføjes: ”således det ikke grænser op til Frederiksberg” i begge dots.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- godkender udkast til høringssvar for udpegning af Indre Vesterbro som nulemissionszone.

Overskrift

Beslutning om høringssvar til nulemissionszone på Indre Vesterbro

Anledning

Ny lovgivning giver hver kommune mulighed for at udpege én nulemissionszone i et sammenhængende mindre byområde. I en nulemissionszone må der kun køre nulemissionskøretøjer, som el- og brintkøretøjer. En række køretøjer, f.eks. redning- og handicapkøretøjer og lastbiler over 12 tons, er undtaget kravene i zonen, ligesom beboerne, der bor i zonen helt er undtaget.

Miljø- og Trafikudvalget fik 18. august 2025 forelagt et meddelelsespunkt om at Københavns Kommunes, pga. en analyse af mulige nulemissionszoner placeret på henholdsvis Indre Vesterbro, Indre Østerbro, Indre Nørrebro og Ydre Nørrebro, ville sende et forslag om udpegning af Indre Vesterbro som zone i høring. Zonen "Indre Vesterbro" blev valgt pga. en sammenlignede analyse af zonernes effekt i forhold til påvirkning af klima og miljø, omvejskørsel, parkering og erhvervsliv.

Københavns Kommune har efterfølgende den 16. januar 2026 sendt det konkrete forslag (bilag 1) i høring med høringsfrist til den 16. marts 2026. Forvaltningen har udarbejdet et høringssvar (bilag 2) som Miljø- og Trafikudvalget får forelagt til godkendelse med denne sag

Zonen skal træde i kraft primo 2028 for personbiler og medio 2029 for erhvervskøretøjer. Når zonen starter i 2028 antager Københavns Kommune, at elkøretøjer vil udgøre ca. 28 % af alle køretøjer.

Zonen er afgrænset af vejene Enghavevej, Vesterbrogade, Gammel Kongevej, Værnedamsvej, Bernstoffsgade, Kalvebod Brygge og Ingerslevgade. Værnedamsvej indgår ikke i zonen. Zonens udbredelse fremgår af oversigtskortet (bilag 3).

Konsekvenser ved forslaget om indførelse af nulemissionszone

Københavns Kommunes har alene vurderet de overordnede trafikale, parkeringsmæssige og klima- og miljømæssige konsekvenser af at indføre en nulemissionszone i relation til Frederiksberg. Der er ikke foretaget specifikke beregninger. Forslaget indeholder ikke vurderinger af påvirkningen af erhvervslivet på Frederiksberg, f.eks. i forhold til kundegrundlag og varelevering. Det er forvaltningens vurdering, at zonen på den ene side kan flytte kunder til Vesterbro pga. forventning om mindre støj og luftforurening, men på den anden side også kan have den modsatte effekt pga. dårligere tilgængelighed for kunder, der benytter fossilbiler.

Konsekvenser for omvejskørsel og parkering

Københavns Kommune anslår, at ca. 4430 ture med fossile køretøjer vil blive flyttet til det omkringliggende vejnet alene fra Vesterbrogade, hvor der i dag er en hverdagsdøgntrafik på ca. 12.300 køretøjer. Det anslås i den forbindelse, at den største trafikstigning vil ske på Gammel Kongevej, hvor der i dag er en hverdagsdøgntrafik på ca. 9000 køretøjer. Det må ligeledes antages, at der også vil ske en stigning på det tværgående vejnet Pile Allé, Allégade, Platanvej og Kingosgade, men Københavns Kommune har ikke vurderet dette i forslaget. I forhold til parkering vil det generelt blive lettere at parkere i zonen og sværere i randzonen, herunder den del, der grænser op til Frederiksberg. Det er i forslaget anslået, at udpegningen af zonen vil føre til et ekstra parkeringsbehov i randzonen på 6-15 procent. Det anføres i forslaget, at belægningsprocenten på Frederiksbergssiden i dag er på 76-81 %, opgjort for et større område for tidsperioden 9-17. Frederiksberg Kommunes egne udtræk viser lokalt en markant højere belægningsprocent i nærområdet til zonen på op til 93 % (bilag 4).

Klima og Miljø konsekvenser

Københavns Kommune anslår, at zonen vil føre til knap 1 % hurtigere udskiftning til elkøretøjer generelt i hele regionen, hvilket, hvis antagelsen holder, vil medvirke til en mindre reduktion af CO₂, luftforurening og støj i hele Frederiksberg Kommune. Lokalt vil veje, som bliver belastet med ekstra kørsel, som f.eks. Gammel Kongevej, Pile Allé, Platanvej og Kingosgade opleve en stigning i luftforurening og støj. Tilsvarende vil Vesterbrogade, hvor trafikken forventes reduceret, opleve en nedgang i støj og luftforurening. Overordnet vurderes ændringerne dog at være forholdsvis små, blandt andet fordi en meget stor del af luftforureningen, især partikelforureningen, kommer fra kilder langt væk (Øst-/Centraleuropa).

Københavns Kommune anfører i forslaget, at effekten (stigningen/faldet) af zonen med tiden vil reduceres, efterhånden som elektrificeringen af køretøjer udbredes. Forvaltningen skal her anføre, at en prognose fra Klima-, Energi og Forsyningsministeriet viser, at der i 2030 i Danmark vil være ca. 44 procent personbiler på el og ca. 18 procent varebiler på el.

Videre forløb

Efter høringens afslutning d. 18. marts skal Københavns Kommune behandle høringen politisk og fremsende forslaget inklusive høringssvar til Miljøstyrelsen, som ifølge loven har en 10 ugers indsigelsesperiode. Når/hvis Miljøstyrelsen godkender zonen, kan Københavns Kommune i henhold til miljøbeskyttelsesloven træffe endelig afgørelse om zonen oprettelse.

Frederiksberg Kommunes arbejde med nulemissionszoner

Kommunalbestyrelsen besluttede med Kommuneplan 2025, at "Frederiksberg vil lave forsøg med nulemissionszoner, når ny statslig lovgivning muliggør det". Københavns Kommunes forslag om Indre Vesterbro som nulemissionszone må antages at danne præcedens og prøvesag for kommunerne i forhold til deres muligheder for at arbejde med nulemissionszoner. Forvaltningen vil derfor, så snart der er en nærmere afklaring herom, vende tilbage til Miljø- og Trafikudvalget med et mere konkret forslag til arbejdet på Frederiksberg.

Høringssvaret

Forvaltningen vurderer generelt, at en udpegning af den foreslåede zone vil give betydelig risiko for øget omvejskørsel, trængsel og parkeringspres på Frederiksberg. I høringssvaret anføres;

- at Frederiksberg Kommune finder arbejdet med nulemissionszoner positivt og selv påtænker forsøg hermed
- at Frederiksberg Kommune savner mere detaljerede oplysninger om påvirkning af trafik, parkering og erhvervsliv
- at Frederiksberg Kommune er meget betænkelig ved at indre Vesterbro udpeges som nulemissionszone
- at belægningsprocenten for parkering på Frederiksberg-siden af zonen lokalt er markant højere end anført i forslaget
- at det er særligt problematisk, fordi trafikvejen Vesterbrogade indgår i udpegningen
- at Københavns Kommune, på grund af zonen negative konsekvenser, bør overveje en anden placering
- at zonen alternativt begrænses, så Vesterbrogade og hele området nord for Vesterbrogade udgår

Anbefaling

Det anbefales, at udvalget godkender vedlagte høringssvar.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Høringssvaret har ikke bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 Forslag i høring

Bilag 2 høringssvar

Bilag 3 Oversigtskort zonen; Afgrænsning, Trafiktal, Parkeringforhold

Bilag 4 Belægningsprocenter parkering FK

Punkt 47: Orientering om den fremadrettede tilgang til regulering af støj fra idrætsanlæg på Frederiksberg

09.11.00-G01-2-25

Resumé

Miljøstyrelsen har udarbejdet en ny vejledning, som fra årsskriftet 2026 slår fast, at idrætsstøj ikke skal sidestilles med industristøj, og at kommunerne fremover skal foretage en konkret, lokal væsentlighedsvurdering i hver enkelt sag. Ligeledes vil Miljø- og Fødevareklagenævnet også skulle tage udgangspunkt i den nye vejledning i forbindelse med deres klagebehandling over kommunernes afgørelser. Med denne sag orienteres udvalgene om den nye vejledning vedr. støj fra idrætsanlæg og om forvaltningens fremadrettede arbejde med vurderinger af støj fra idrætsanlæg på Frederiksberg.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

1. tog orientering om den nye vejledning om støj fra idrætsanlæg til efterretning,
2. godkendte, at forvaltningen på baggrund af lokale og konkrete skøn arbejder videre på at optimere anvendelsen af udvalgte udendørs idrætsanlæg, uden at dette skaber væsentlige støjgener for naboerne - og
3. godkendte, at der afrapporteres til udvalgene i 1. kvartal 2027 vedr. erfaringer med vurdering af støj fra idrætsanlæg.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget,

1. tager orientering om den nye vejledning om støj fra idrætsanlæg til efterretning,
2. godkender, at forvaltningen på baggrund af lokale og konkrete skøn arbejder videre på at optimere anvendelsen af udvalgte udendørs idrætsanlæg, uden at dette skaber væsentlige støjgener for naboerne, og
3. godkender, at der afrapporteres til udvalgene i 1. kvartal 2027 vedr. erfaringer med vurdering af støj fra idrætsanlæg.

Overskrift

Orientering om den fremadrettede tilgang til regulering af støj fra idrætsanlæg på Frederiksberg

Anledning

De seneste år har Frederiksberg Kommune i lighed med flere af landets øvrige kommuner oplevet udfordringer med håndtering af støj fra udendørs idrætsanlæg - eksempelvis fra kunstgræsbaner, fodboldbaner og padelbaner. Praxis i Miljø- og Fødevareklagenævnet har betydet, at kommunernes regulering har skulle tage udgangspunkt i industristøjreglerne, hvilket har betydet meget lave grænseværdier og krav om omfattende støjdæmpende tiltag, som ofte har været både teknisk vanskelige og økonomisk belastende for kommuner og foreningsliv. Udfordringerne har blandt andet medført begrænsninger i brugstider, uenigheder med naboer og uklar praksis for, hvordan kommunerne skulle vurdere, om der forelå en væsentlig støjgene.

Med afsæt i ovennævnte udfordringer har Miljøstyrelsen præsenteret en ny vejledning om støj fra idrætsanlæg, gældende fra årsskriftet 2026. Formålet med den nye vejledning er at skabe en bedre balance mellem hensynet til naboer og behovet for lokale idrætsfaciliteter, så idrætsanlæg fortsat kan placeres tæt på byområder og understøtte foreningslivet.

Den nye vejledning indebærer følgende centrale ændringer:

- Idrætsstøj reguleres ikke længere efter industristøjsgrænser.
- Vurderingen af støjgener sker ud fra et kommunalt skøn, ikke faste dB-grænser.
- Idræt skal anses som et væsentligt samfundsmæssigt gode, og kommunens vurdering skal afveje hensyn til både aktiviteter og naboer.
- Kommunerne skal vurdere støjens karakter, placering, afstande og brugstidspunkter i hver enkelt sag.
- Kommunerne kan fortsat udstede påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, hvis støjen vurderes væsentlig.

Af bilaget til denne sag fremgår Miljøstyrelsens nye vejledning ift. støj fra idrætsanlæg, og derudover præsenteres hovedpunkterne fra den nye vejledning.

Forvaltningen vurderer, at den nye vejledning understøtter kommunens ambitioner om tilgængelige idrætsfaciliteter og et stærkt foreningsliv, samtidig med at hensynet til naboer fortsat varetages. Derudover vurderes vejledningen at give større fleksibilitet i placeringen af nye idrætsanlæg, da støjhensyn i højere grad beror på et konkret skøn, og heraf mulighed for at styrke lokal dialog samt at skabe mere fleksible løsninger, der ikke automatisk medfører restriktioner eller krav om store investeringer.

Kompetencen til vurdering af støjforhold eller til at afgøre i forhold til klager over idrætsanlæg er i henhold til kommunens delegationsplan uddelegeret til forvaltningen. Den nye vejledning vil være afsættet for det fremadrettet arbejde med og vurderinger af støj fra idrætsanlæg på Frederiksberg. Men da kommunerne med den nye vejledning ikke har generelle eller objektive retningslinjer at basere deres vurderinger på, men derimod skal foretage lokale og konkrete skøn, bliver det interessant i fremtiden at følge, hvorledes man rundt i landet vurderer støj fra idrætsanlæg.

Anbefaling

Forvaltningen vurderer, at Miljøstyrelsens nye vejledning vedr. støj fra idrætsanlæg understøtter kommunens ambitioner om tilgængelige idrætsfaciliteter og et stærkt foreningsliv, samtidig med at hensynet til naboer fortsat varetages. Således vil den nye vejledning være afsættet for det fremadrettet arbejde med og vurderinger af støj fra idrætsanlæg på Frederiksberg.

På baggrund af bestemmelserne i den nye vejledning er det anbefalingen, at forvaltningen i det kommende år vurderer muligheder for at optimere anvendelsen af de udendørs idrætsanlæg uden at dette skaber væsentlige støjgener for naboerne. Og at erfaringer fra Frederiksberg og andre kommuner i forhold til vurderingen af støj fra idrætsanlæg evalueres, og præsenteres for udvalget i begyndelsen af 2027.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Der er ikke bevillingsmæssige konsekvenser af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag - Ny vejledning om støj fra idrætsanlæg